

Aino Louhi ja Kaija Papu:

Kustannustoimintaa fiiliksellä ja rennolla meiningillä

TEKSTI REETTA LAITINEN • KUVAT KAINO-KUSTANNUS

Kaino-kustanteen parivaljakko tapasi toisensa Tampereen ammattikorkeakoulun taiteen ja viestinnän osastolla opiskellessaan. Sarjakuvaan ihastunut **Aino Louhi** sai luonnoskirjaturssilla houkutelua kimppaansa **Kaija Papun** ja yhteistyö alkoi. Vuodesta 2004 lähtien he ovat julkaisseet vuosittain useita pienlehtiä.

Kuvatus-pienlehtisarjassa kumpikin taiteilija kuvittaa yhden kuukauden ajan elämänsä, päivä per sivu. Lehdeä on määrä ilmestyä yhden jokaista vuoden 12 kuukautta kohti. Nyt on menossa kuudes numero. Omaelämäkerrollinen ote näkyy muissakin pienlehdissä, mutta muotoa rikotaan vapaasti eikä samoihin kaavoihin kangistuta.

kommentoi.

Sarjakuvia kumpikaan ei koe piirtävänsä työksensä. Ne ovat pikemminkin ammatillinen sivujuonne kuin varsinainen ura. Sarjakuvien tekemisestä voi nipistää aikaa pois. Kuvataide ja sarjakuvat eroavat paitsi tekoprosessin suhteen niin myös yleisöltään.

- Kuvataiteellamme on suurempi yleisö kuin sarjakuvillamme, Louhi toteaa.

- Silti kuvataiteen yleisö jää anonyymimmäksi. Sarjakuvantekijä istuu myymässä ja esittelemässä omia tuotoksiaan, jolloin yleisön kanssa kommunikoi enemmän, Papu jatkaa.

- Sarjakuvasta saa enemmän palautetta ja se tulee suoraan lukijoilta. Kuvataiteesta tuleva palaute annetaan yleensä virallisilta tahoilta.

maaliskuun kolmaskymmenes

Sarjakuvat ovat pikemminkin ammatillinen sivujuonne kuin varsinainen ura

Kaija Papun rouhea ote ja Aino Louhen pelkistetympi tyyli pelaavat hyvin yhteen, kun puitteet ovat samat.

Louhen ja Papun yhteistyö ei rajoitu pelkästään sarjakuviin, vaan he vetävät yhdessä myös DJ-keikkoja. Musiikki ja yhteinen työhuone toimivatkin nykyään yhdistävinä tekijöinä jopa sarjakuvia enemmän. Kuvataiteilijoiksi valmistuneet Papu ja Louhi tekivät aiemmin yhdessä myös taideteoksia. Esimerkiksi Hyvinkäälle valmistui vuonna 2009 suurikokoinen Pitsihilliteos, Mauno Oittisen Hitsajat-patsasta peittävä neuletyö.

Sekä Louhi että Papu ovat luoneet uraa myös itsenäisinä kuvataiteilijoina. Viime aikoina kummatkin ovat keskittyneet omiin projekteihinsa, esimerkiksi Kaija Papu jatkaa neuletyöiden sarjaa aidon kokoista poliisiautoa virkkamalla.

Välillä automaattinen yhteen niputtaminen häiritsee: - Erästä minunkin työstäni on todettu, että "se on ihan sinun ja Kaijan näköinen". Vaikka meidän tyyliimme ovat täysin erilaisia, Aino Louhi

Neulominen mielletään perinteiseksi naisten käsityöksi ja pari vuotta sitten katukuvaan ilmestyneet neulegraffitit feministisiksi kannanotoiksi. Louhi ja Papu eivät kuitenkaan identifioi itseään varsinaisiksi feministitaiteilijoiksi, vaikka joitakin heidän sarjakuviaan voisi kanta-aottaviksi tulkitakin.

- Teen "mun sarjakuvaa", enkä ajattele, miltä se näyttää ulospäin, Aino Louhi sanoo.

Kaija Papu kokee omista sarjakuvissaan olevan enemmän ideologiaa taustalla:

- Tosin oikea termi voisi olla mieluummin queer-feministi tai genderisti. Osasta juttujani paistaa feminismi läpi, mutta enemmän teen sarjakuvia fiilispohjalta.

Siinä missä Kaija Papu hakee sarjakuvissaan merkityksiä ja sisältöä, on Aino Louhella usein taustalla visuaalinen idea. Hän haaveileekin visuaalisesti näyttävästä albumista, jossa olisi värejä ja kovet kannet.

- Pienlehdissä joutuu tekemään taloudellisia kompromisseja.

- Itse taas tykkään pienlehtien halvasta estetiikasta, kuittaa Papu.

tien halvasta estetiikasta, kuittaa Papu.

- Pienlehtiin on kiva mieltä erilaisia muoto- ja materiaaliratkaisuja. Me on alettu julkaista lehtiä suoraan ja vuosien varrella on päässyt kokeilemaan monenlaisia juttuja.

Varsinaisia esikuvia kummallakaan ei omien töidensä taustalla ole. Papu on lukenut paljon perinteistäkin sarjakuvaa, mutta inspiroituu esimerkiksi **Noora Federleyn** tai **Jeffrey Brownin** tapaisista tekijöistä. Omaan työhön ne eivät kuitenkaan vaikuta. Aino Louhi puolestaan sanoo lukevansa melko vähän sarjakuvia. Esikuvat liittyvät pikemminkin julkaisupuoleen. Omalle tekemiselleen Louhi sai rohkaisua **Tiitu Takalon** Irtoparta-lehdestä.

- Oli mahtavaa huomata, että joku tekee tällaista!

Tiitu Takalo saakin kummaltakin taiteilijalta kehuja, kuten myös tamperelainen Suuri Kurpitsa -kustantamo. Tampereen sarjakuvakuvioissa kumpikaan ei sen sijaan ole aktiivisesti mukana. Skene tuntuu pessimistiseltä ja si-

© AINO LOUHI

säänpäin kääntyneeltä. Kaugun sarjakuvatapaamiset ovat Kainojen mukaan lähinnä "alkoholia ja ruutusarjakuvaa".

Aino Louhella ja Kaija Papulla on Tampereella omat kuvionsa, joiden suhteen kaupunki tuntuu toimintapaikkana hyvältä. Meininki on rentoa. Painosmääriä on vähennetty eikä myynnistäkään oteta stressiä.

- Lehtiä menee jos menee.

- Mielenkiinto markkinointiin on nollassa. Otetaan kyllä mielellämme vastaan ilmainen manageri, jos joku haluaa ilmoittautua!!